

Към момента 294 училища у нас са със статут на иновативни, което е със 100 повече от миналата година. Рекордьор е столицата със 77, а на второ място се нарежда Пловдив, където те са 22. Деница Сачева бе удостоена с плакет „Посланик на добра воля“ на „Световен образователен форум България“. Отличието ѝ бе връчено от председателя на фондацията Мария Гайдарова.

“Светът е изключително динамичен, децата технологично са по-напреднали от нас. Трябва да променим класната стая, начина на преподаване, да вкараме “умни” технологии и да дадем свобода на всеки преподавател. Системата все още е доста йерархична и не дава достатъчно възможност за експерименти. Да оставим костюмите и високите обувки, да сложим дънките и маратонките и да слезем при децата”, обръна се към участниците в майсторския клас зам.-кметът по образование и иновации Стефан Стоянов. Той заяви, че в 52 общински училища има въведени облачни технологии, а амбицията е догодина всички ученици от 5 до 12 клас да имат активни профили и достъп до облачни технологии.

Децата получават по 600 задачи на ден

Според холандския експерт Тон Дайф 25 на сто от времето в училище се губи в изчакване на учителя

В Белгия децата не казват: „Седнал си ми на чина“, защото никой няма свое място, стана ясно от презентацията на Риа Верлинде на майсторски клас за иновации

Децата получават по 600 задачи на ден. Шокиращата цифра назова холандският лектор Тон Дайф на майсторския клас за иновации в класната стая, който се проведе в „Грандхотел Пловдив“. 220 учители, директори и образователни експерти от цялата страна се включиха в четвъртата годишна инициатива на „Световен образователен форум България“ и Община Пловдив. За да „оцелеят“ обаче учениците игнорирани 70 на сто от заповедите, които са получили, и сами решавали кои от поставените задания да изпълнят и кои не. „Сложи си якето на закачалката“, „Отвори учебника на стр.22“, „Пиши“, „Остави телефона“, „Не говори“ и т.н. са част от поредицата заповедни изречения от страна на възрастните, които детето чува всеки ден.

„Не може да третираме всички деца в класната стая по един и същи начин. Проблемът в нашите училища е, че неуспехът не е опция и ти трябва да следваш правилата, наред с останалите. А всеки е със собствен темп на развитие. Децата понякога изпитват затруднение с формулировката, а ние, учителите, с чуваемостта. Трябва да ги подкрепяме и насърчаваме, дори да имат проблеми“, анализира с презентацията си Тон Дайф. Президентът на „Световен образователен форум“ и експрезидент на Европейската асоциация на училищни директори бе първият от ключовите лектори на майсторския клас, който носи един квалификационен кредит от Пловдивския университет.

Пред българските си колеги той посочи пет правила за иновативна класна стая. Холандският експерт им препоръча да комуникират, както с учениците, така и едни с други, и да имат нагласата да се изслушват. Визирайки своя опит, Дайф бе категоричен, че магията започва, когато учителят се научи да чува децата.

„Правете малки стъпки и вижте дали работят“, каза още Дайф и увери, че експериментите в един момент ще доведат до успешното решение. Той окуражи участниците в майсторския клас да мислят нестандартно и на въпроса: „Защо го правя“, отговорът да не бъде защото така пише в учебника или защото по същия

начин го правих миналата година, а понеже имам някаква цел. Сътрудничеството и празнуването на успехите са четвъртата и петата стъпка за промяна в класната стая, добави Дайф.

Чрез презентацията на Риа Верлинде българските експерти и педагози почерпиха идеи от белгийския опит. Верлинде, която е член на борда на Националната асоциация на училищните лидери в Белгия, разказа за католическо начално училище, в което учат деца от 6 до 12 години. От септември белгийските училища са започнали работа по прилагането на нова концепция за обучение, която да даде възможност на децата да се развиват в различен контекст. Правителството набелязало най-общите цели на концепцията, а плановете за постигането им са дело на отделните училища. Учителите сами правят програмата си, като се ръководят от правилото: учене чрез правене или усещане. Децата в клас са 24 и работят в групи по 4, като учителят в повечето време е наблюдател, който поставя задачи и насочва.

„В Белгия децата не казват: „Седнал си ми на чина“, защото никой няма строго фиксирано място. Днес може да разпределен в една група, а утре да се озовеш с друг екип. Имат специални кутии, в които прибират вещите си“, уточни Риа Верлинде. Програмата по отделните учебни предмети е така разработена, че да развива способности за изследване, безопасен начин на живот, отговорност, критично мислене, музикална култура, творчество, физически умения.

40% от учебното съдържание във Финландия се съставя в училище

Телефоните се изваждат, само когато има поставена задача. Учителят се радва на професионална автономия, разказа Йохан Куронен на майсторски клас в Пловдив

40 на сто от учебното съдържание във Финландия се съставя в училище. Учителската професия е толкова популярна, че университетите имат шанса да подберат измежду най-добрите да учат в тази специалност. Няма ранглисти и инспектори. Ученикът е в центъра на образователния процес, а в някои училища се правят индивидуални учебни планове и за едно дете, ако е установена необходимост от това.

Тези и други впечатляващи факти разкри с презентацията си „Развитие на училищата и ролята на учителя“ Йохан Куронен – специален учител и учител по история със 17-годишен опит. Той пристигна от Финландия, за да разкаже пред българските си колеги за иновациите на считаната за една от най-добрите образователни системи в света. Куронен е бил и директор на училище в продължение на 18 години, участник в мисии на Обединените нации и на Червения кръст. Той бе сред ключовите лектори на майсторския клас, организиран от „Световен образователен форум България“ и Община Пловдив, в който взеха участие 220 учители, директори и експерти от страната.

През последните десетилетия Финландия неизменно е в челните места според международните изследвания за грамотност PISA. Какво отличава финландската система на образование?

Въпреки високите резултати, финландските ученици прекарват най-малко време за учене. Рядко се дават домашни, няма класни и контролни, само при завършване на средното образование има стандартизиран тест. 93% завършат средно образование, а 66 на сто влизат в университет.

„20 деца формират един клас, но по-малките паралелки поставят дори по-високи изисквания. Системата е изключително гъвкава, учителите сами подбират най-удачния според нуждите на техните ученици материал и изготвят индивидуални програми. Учениците са активни, работят в екип и се подкрепят едни други. Те могат сами да избират с какво да се занимават. Например, ако в урока е включен образователен филм, но не е интересен на ученика, той може да си отвори книга. Смята се, че той може сам да прецени какво е по-полезно за него”, обясни Йохан Куронен.

Няма елитни или посредствени училища – всички имат еднакво оборудване и пропорционално финансиране. Средното образование е безплатно. Това включва обучение, учебници, тетрадки, пособия, храна и транспорт до училище и здравни грижи. Всякакво събиране на допълнителни средства от родителите за каквито и да са цели, са забранени.

Куронен се върна назад във времето и припомни, че реформата на образователната система на финландците започва преди 50 години, като основен двигател на плана за икономическо възстановяване на страната. Днес е гарантиран равният достъп до образование за всяко дете. Повечето родители записват децата си в най-близкото, защото всички са еднакво добри. Не се допуска по-задълбочено изучаване на едни предмети за сметка на други. Всички са еднакво важни, а учителите имат пълната свобода да преподават материала, както сметнат за добре.

Децата в един и същи клас изпълняват упражнения с различни нива на трудност. И се оценяват според персоналното си ниво. Ако ученикът се справи отлично, утре ще му се даде по-сложна задача – ако не успее – няма проблем, следващия път отново ще получи проста задача.

„Свобода, но с отговорности”, подчерта холандският лектор.

Изключително любопитна е практиката, в която 6-класници „работят” по един ден професии на възрастните. Това се случва в подобие на мини град, в който има банка, магазин, ресторант, болница, художествена галерия, салон за красота и т.н. Децата получават заплати, дори работят на смени, ако професията го изисква. Освен за бъдещото им кариерно ориентиране, натрупаният опит се отразяват благоприятно за натрупване на социални умения. Куронен обясни, че децата с нетърпение очаквали да влязат в обувките на възрастните и че тази игра е приложима и в училище. Той не скри и прогнозите, които сочат, че в следващите години технологиите ще доведат до изчезване на половината работни места и до тотално нови професии. Което прави задачата на днешното образование още по-отговорна.